

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 10Asan/10/2021
Identifikačné číslo spisu: 7018200756
Dátum vydania rozhodnutia: 26. apríla 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:7018200756.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a zo sudkýň Mgr. Kristíny Babiakovej a JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. (sudkyňa spravodajkyňa) v právnej veci žalobcu: Stavebná firma - BOLDA s.r.o. so sídlom Rampová 5, Košice, IČO: 44 849 958, právne zastúpený: JUDr. Ladislavom Miklošom, advokátom so sídlom Vodná 6, Košice, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, so sídlom Masarykova č. 10, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PO/BEZ/2018/4782, O-345/2018 zo dňa 02.07.2018, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/99/2018 - 48 zo dňa 5. septembra 2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 6S/99/2018-73 zo dňa 29. marca 2021, takto

r o z h o d o l :

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.
- II. Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

O d ô v o d n e n i e

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Žalovaný napadnutým rozhodnutím potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice č. k. 312/17/0 zo dňa 11.10.2017, ktorým správny orgán na podľa § 19 ods. 2 písm. a) bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o inšpekcii práce“) uložil účastníkovi konania pokutu vo výške 2 000 eur za porušenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní) a odvolanie žalobcu zamietol.

2. Porušenia sa žalobca dopustil tým, že dňa 18.07.2017 o 11.25 h. ako právnická osoba nelegálne zamestnával fyzickú osobu N. U., ktorý pre žalobcu vykonával závislú prácu, a to pomocné práce (čistenie pracoviska pomocou vysávača) pri vyrezávaní otvoru do vonkajšieho obkladu na pracovisku OC Cassovia, Pri Prachárni 4, Košice, čo bolo zistené pri inšpekcii práce. V tento deň boli spísané

zápisnice o podaní informácií s N. U. E. T. Q. o dôvode ich prítomnosti na pracovisku a s ich zamestnávateľom, konateľom žalobcu, E. T.. Zistené porušenie bolo zdokumentované v protokole o výsledku inšpekcie práce č. IKO-184-3-1.2/P-A28-17 zo dňa 24.07.2017, ktorý bol dňa 24.07.2017 prerokovaný s E. T., konateľom spoločnosti žalobcu. Tento sa k zisteným skutočnostiam a nedostatkom vyjadril tak, že uviedol „Trvám na tom, čo som povedal v zápisnici“. Oznámenie o začatí správneho konania vo veci uloženia pokuty bolo žalobcovi doručené dňa 11.09.2017, žalobca sa k nemu vyjadril listom zo dňa 11.09.2017. K vyjadreniu žalobcu zaujal stanovisko prvostupňový správny orgán listom zo dňa 22.09.2017, v ktorom sa zaoberal vyjadrením žalobcu. Následne prvostupňový správny orgán vydal rozhodnutie č. k. 312/17/0 zo dňa 11.10.2017.

3. Žalovaný ako odvolací orgán sa vyjadril k námietkam žalobcu nasledovne:

- k námietke, že správny orgán mu nedal príležitosť na dôkladné objasnenie veci, žalovaný uviedol, že účastník konania pri prerokovaní protokolu dostal k dispozícii celý spis, mal možnosť sa s ním v plnom rozsahu oboznámiť, či zhotoviť si kópie ktorejkoľvek časti spisu;
- tvrdenie, že správny orgán zatajil dôkaz - videozáznam z kontroly a použil ho až v rozhodnutí, žalovaný odmietol z dôvodu, že účastník konania bol pri prerokovaní protokolu oboznámený aj s videozáznamom, ku ktorému mal možnosť sa vyjadriť;
- k námietkam, že neboli naplnené znaky závislej práce (vzťah nadriadenosti a podriadenosti) žalovaný poukázal na § 9 ods. 1 Zákonníka práce, že pokyny vo vzťahu k práci nemusia vždy zadať konateľ osobne. Rôznym znakom závislej práce sa môže dať rôzna váha a ak sa jedná o druh práce - pomocné práce, ktoré menovaný vykonával, ide v tomto prípade o výkon závislej práce, vykonávanej osobne, v mene zamestnávateľa, pričom skutočnosť, že nebola dojednaná výška odmeny nie je rozhodujúcou vo vzťahu k určeniu závislej práce, keďže § 1 ods. 2 Zákonníka práce neustanovuje dojednanie mzdy za jeden zo základných znakov závislej práce;
- zápisnice o podaní informácie žalovaný považuje za zákonne získané dôkazy, pred podaním informácie boli kontrolované fyzické osoby poučené, čo potvrdili vlastnoručne svojim podpisom;
- ústne pojednávanie prvostupňový správny orgán nepovažoval za potrebné vzhľadom k predmetu správneho konania nariadiť, s čím sa odvolací orgán stotožnil;
- k argumentácii, že v skutkovej vete rozhodnutia chýba konkrétne ustanovenie Zákonníka práce, žalovaný uviedol, že správny orgán nie je oprávnený uložiť účastníkovi konania uzavretie konkrétneho pracovnoprávneho vzťahu (pracovná zmluva alebo dohody mimo pracovného pomeru);
- námietky voči protokolu sú pri rozhodovaní žalovaného irelevantné, žalobca protokol napadol žalobou, ktorú Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 7S/92/2017 zo dňa 21.02.2018 zamietol;
- žalobca nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by spochybnili či vyvrátili zistené porušenie, prvostupňový správny orgán vychádzal zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu a z relevantných listinných dôkazov, ktoré boli predložené k výkonu inšpekcie práce;
- výška sankcie bola náležite zdôvodnená a je uložená v dolnej hranici zákonnej sadzby.

II.

Priebeh konania pred správnym súdom a jeho rozhodnutie

4. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca správnu žalobu navrhujúc zrušenie rozhodnutia žalovaného a správneho orgánu prvého stupňa a vrátenie veci správneému orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie. Tvrdil nasledovné:

- prvostupňový správny orgán nenariadil ústne pojednávanie, aj keď žalobca oň požiadal;
- rozhodnutie žalovaného a inšpektorátu práce boli vydané nesprávnym, nezákonným úradným postupom, za nezákonný dôkaz považuje aj vyhotovený videozáznam inšpektormi práce;
- stav opísaný v protokole bol zistený nedostatočne a neobjektívne;
- žalovaný nedokázal všetky znaky závislej práce;
- výrok rozhodnutia je nedostatočný a nezrozumiteľný a neurčitý, trpí vadou nekonkretizovania ustanovenia Zákonníka práce;
- zápisnice o podaní informácie boli získané nezákonným spôsobom;
- bolo mu uložené opatrenie v rozpore s § 12 ods. 2 písm. a) zákona o inšpekcii práce;
- žalovaný nezabezpečil vykonanie dôkazných prostriedkov, ktorými by bola odstránená spochybniteľnosť tvrdenia žalovaného o využívaní závislej práce žalobcom bez uzatvorenia pracovnoprávneho vzťahu;

- rozhodnutia žalovaného a inšpektorátu sú porušením ústavnoprávne a medzinárodnoprávne garantovaných základných princípov materiálneho právneho štátu (čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, § 3 ods. 1, 2, 4, 5 správneho poriadku, § 21 ods. 1 správneho poriadku, § 22 ods. 1 správneho poriadku, § 33 a 34 ods. 1, 2, 3 správneho poriadku, § 47 ods. 3 správneho poriadku, § 6 ods. 1 písm. s) zákona o inšpekcii práce, § 13 ods. 2 zákona o inšpekcii práce, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 6 Dohovoru), postupom žalovaného bola porušená zásada materiálnej pravdy v správnom konaní;
- rozhodnutia žalovaného a inšpektorátu boli vydané bez vykonaného dokazovania z dôkazných prostriedkov a ani o jednom úkone nebola spísaná zápisnica podľa § 22 ods. 1 správneho poriadku.

5. Žalovaný zotrval na svojich záveroch, podrobne ich vysvetlil a navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Na toto vyjadrenie reagoval replikou žalobca a nesúhlasil s prezentovanými názormi.

6. Správny súd žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) SSP zamietol. Na nariadenom pojednávaní vypočul právneho zástupcu žalobcu, povereného zástupcu žalovaného a oboznámil sa s obsahom spisového materiálu, vrátane prehratia dvoch videozáznamov. Dospel k záveru, že žalobe žalobcu nemožno priznať úspech z nasledovných dôvodov:

- Rozhodnutie zodpovedá zákonu po formálnej stránke, žalovaný dostatočne zistil skutkový stav veci a z neho vyvodil aj správny právny záver, s ktorým sa súd v celom jeho rozsahu stotožňuje;
- K námietke absencie presného opisu skutku a jeho preukázania v protokole a nevyhotovenia dodatku k protokolu po vyjadrení žalobcu, súd uviedol, že v právoplatne skončenom konaní pred tunajším súdom pod sp. zn. 7S/92/2017 v konaní o preskúmanie zákonnosti protokolu žalovaného č. IKO-184-3-1.2/P-A28-17 zo dňa 24.07.2017 bolo rozhodnuté, že v protokole je presne opísaný a preukázaný skutok, z ktorého žalovaný vyvodil záver, že žalobca porušil zákaz nelegálneho zamestnávania, kasačné konanie bolo zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku. Keďže konateľ žalobcu vo svojom vyjadrení k zisteným skutočnostiam a nedostatkom v protokole len zotrval na tom, čo povedal v zápisnici zo dňa 18.07.2017, a neuviedol žiadne nové skutočnosti k zisteniam uvedeným v protokole, nemohol inšpektor práce posudzovať takéto písomné vyjadrenie podľa § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce a vyhotoviť dodatok k protokolu, v ktorom by uviedol vyjadrenie konateľa žalobcu a svoje stanovisko k nemu;
- ďalšími opakovanými tvrdeniami žalobcu proti protokolu a opatreniu v ňom uvedenom sa súd nezaoberal, keďže o nich bolo už právoplatne rozhodnuté rozsudkom sp. zn. 7S/92/2017 o preskúmanie zákonnosti protokolu;
- k námietke, že dôkazné prostriedky - zápisnice o podaní informácie, boli získané nezákonným spôsobom, a že nie je možné vychádzať len z tvrdenia inšpektora práce a vyjadrení osôb, ktoré svoje vyjadrenia podali bez poučenia o ich právach a taktiež, či boli v pozícii svedkov, resp. v pozícii obvinených, súd uvádza, že zo zápisníc o podaní informácie vyplýva, že menované osoby v týchto zápisniciach uviedli skutočnosti dobrovoľne a po poučení o následkoch podania nepravdivej informácie, čo je zreteľne počuť aj z videonahrávok N. U. E. T. Q., vyhotovených v zmysle § 12 ods. 1 písm. f) zákona o inšpekcii práce;
- N. U. E. T. Q. v tomto prípade nevypovedali ako svedkovia, ale poskytli informácie podľa § 16 ods. 5 zákona o inšpekcii práce, čo vyplýva aj z poučenia v zápisniciach o podaní informácie;
- zo zápisníc ani z videozáznamov nevyplýva tvrdenie žalobcu, že by odpovede na kladené otázky pri podaní informácie boli len prečítané a precitované, súd sa na základe prehratých videozáznamov nestotožňuje s tvrdením žalobcu na pojednávaní, že inšpektori Inšpektorátu práce Košice kládli vyťažovaným osobám sugestívne otázky, ani s tým, že otázka dopredu bola pripravená;
- k námietke, že žalovaný nedokázal všetky znaky závislej práce, súd uviedol, že rôznym znakom závislej práce sa môže dať rôzna váha a ak sa jedná o druh práce - pomocné práce, ktoré N. U. vykonával, ide v jeho prípade o výkon závislej práce, ktorú N. U. vykonával vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, osobne pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v mene zamestnávateľa a v pracovnom čase určenom zamestnávateľom. Miesto výkonu práce bolo pracovisko žalobcu, N. U. sa zaviazal práce vykonávať riadne a včas, práca bola vykonávaná podľa pokynov žalobcu, závislá práca bola vykonávaná v mene žalobcu, nakoľko sám žalobca znášal riziko vykonávanej práce, N. U. vykonával práce v pracovnom čase, určenom žalobcom. Aj napriek tomu, že žalobca zamestnancovi neustanovil začiatok a koniec vykonávania

práce, nepreukazuje to skutočnosť, že jeho pracovný čas neurčil inak. Zamestnanec sa zaviazal prácu vykonať riadne a včas, pričom mal povinnosť vykonať určitú opakujúcu sa činnosť a sám si mohol rozvrhnúť pracovný čas, v ktorom ju vykoná. Skutočnosť, že nebola dojednaná výška odmeny, nie je rozhodujúcou vo vzťahu k určeniu závislej práce, keďže ku dňu 18.07.2017 platná úprava Zákonníka práce neustanovuje dojednanie mzdy za jeden zo základných znakov závislej práce;

- k nedostatočnosti a nezrozumiteľnosti výroku rozhodnutia súd uviedol, že vo výroku rozhodnutia prvostupňový správny orgán uviedol jednoznačne, ktoré porušenie ktorého paragrafu, odseku a písmena zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní, je predmetom správneho deliktu, a delikt vymedzil popisom tak presne, aby nedochádzalo k jeho zámene s iným správnym deliktom. Z dôvodu, že Zákonník práce pozná niekoľko druhov pracovnoprávných vzťahov, a pretože existuje zmluvná voľnosť účastníkov zmluvných vzťahov, má aj súd za to, že nemôže žalobcu limitovať v jeho zmluvnej voľnosti a určovať mu, aký druh pracovnoprávneho vzťahu má so zamestnancom uzatvoriť;
- Súd nepovažuje za dôvodnú ani námietku týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia žalovaného, pretože z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, ktoré konkrétne skutočnosti a skutkové okolnosti boli podkladom pre vydanie rozhodnutia, akými úvahami bol správny orgán vedený pri hodnotení získaných dôkazov a ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval. Ďalej je zrejmé aj to, aký postoj žalovaný zaujal, resp. akým spôsobom sa vyrovnal s argumentáciou žalobcu v odvolaní;
- k tvrdeniam, že správny orgán dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, mal súd za to, že prvostupňový správny orgán jednoznačne preukázal, že žalobca sa dopustil správneho deliktu, žalobca nijakým spôsobom nepreukázal svoje tvrdenia, zistený skutkový stav žiadnymi dôkazmi nerozporoval, a teda neunesol dôkazné bremeno na svoje tvrdenia;
- k nenariadeniu ústneho pojednávania súd uviedol, že vzhľadom na to, že správny delikt bol žalobcovi bez akýchkoľvek pochybností vykonaným dokazovaním preukázaný, prvostupňový správny orgán, ani žalovaný, nemal dôvod vyhovieť žalobcovi. Správny súd poukázal na podrobné vysvetlenie žalovaného v rozhodnutí k možnosti a povinnosti nariadiť ústne pojednávanie;
- k námietkam procesného charakteru súd uviedol, že žalovaný sa nimi podrobne zaoberal v odvolacom správnom konaní a vysporiadal sa s nimi aj v žalobou napadnutom rozhodnutí.

III.

Kasačná sťažnosť a priebeh konania na kasačnom súde

7. Proti rozsudku správneho súdu podal žalobca - sťažovateľ kasačnú sťažnosť z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci správnym súdom podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP, z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP (správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil sťažovateľovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva) a z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. h) SSP (odklon od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu). Žiadal zmeniť napádaný rozsudok tak, že budú zrušené rozhodnutia žalovaného a prvostupňového orgánu, alternatívne zrušiť rozsudok správneho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uplatnil si nárok na náhradu trov kasačného konania.

8. Sťažovateľ ako nesprávne právne posúdenie a nesprávny procesný postup správneho súdu vnímal nasledovné:

- Na pojednávaní sťažovateľ predložil dve rozhodnutia žalovaného, ktorými preukazoval, že žalovaný v identických prípadoch nepostupuje rovnako, keďže v iných prípadoch rušil rozhodnutia inšpektorátov práce z dôvodu nevykonania dôkazu zvukovoobrazového záznamu. Súd na túto námietku predmetný dôkaz vykonal na pojednávaní, čo sťažovateľ považuje za prekročenie právomoci súdu, pretože súd nemôže nahrádzať činnosť žalovaného;
- ďalším podkladom pre rozhodnutie je zápisnica o podaní informácie, sťažovateľ žiadal, aby bolo v správnom konaní nariadené pojednávanie, kde by aj on mohol klásť vyťažovaným osobám otázky, keďže sa tak neudialo, bol porušený princíp rovnosti zbraní;
- keďže žiaden z dôkazov (zvukovoobrazový záznam, zápisnica) nebol v správnom konaní vykonaný, sťažovateľ v celom správnom konaní namietal nepreukázanie skutkových zistení správnych orgánov (nepreukázanie znakov závislej práce), deliktuálne konanie nebolo preukázané;
- sťažovateľ sa stotožňuje s tým, že informácie podané vyťažovanými osobami nie sú svedeckými výpoveďami, potom ich však nie je možné použiť, správny orgán je povinný deliktuálne konanie spoľahlivo preukázať, čo je možné uskutočniť len výsluchom daných osôb za prítomnosti sťažovateľa;

- protokol považuje sťažovateľ za nezákonný, zápisnica o poskytnutí informácie nie je dôkazom, ani zvukovoobrazový záznam, pretože neboli vykonané. Ak žalovaný tvrdí, že zvukovoobrazový záznam je iba „podporným“ dôkazom, potom je otázka, čo je kľúčovým dôkazom;
- Neboli preukázané znaky závislej práce, súd len uvádza, že sa rôznym znakom závislej práce môže dať rôzna váha, ale neodôvodnil, ktorému znaku prikladá akú váhu. Kľúčové znaky závislej práce je možné získať len z ústnych vyjadrení kontrolovaných osôb, čo sa neudialo;
- Protokol je nezákonný, v časti „opatrenia“ je neurčitý a nepreskúmateľný a správny súd sa ním mal zaoberať.

9. Sťažovateľ k odklonu od rozhodovacej praxe kasačného súdu poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Asan/23/2018 z 19.06.2019, body 35-41 (nedostatočné odôvodnenie rozsudku, nesprávne právne posúdenie) a sp. zn. 10Sžd/19/2011 z 25.01.2012, 5. strana (nezákonné dokazovanie z informácie poskytnutých výtlačkovými osobami).

10. Žalovaný navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

11. V priebehu kasačného konania, dňa 1. januára 2021, nadobudla účinnosť novela Ústavy Slovenskej republiky, ústavný zákon č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorou bol zriadený Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (čl. 143 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). K 1. augustu 2021 prevzal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú agendu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v správnom súdnictve, vrátane prerokúvanej veci (čl. 154g ods. 4, 5 a 6 Ústavy v spojení s § 101e ods. 1 a 2 a § 8a ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). V súlade s rozvrhom práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2021 bola prerokúvaná vec pridelená náhodným výberom na rozhodnutie senátu 3S v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozsudku.

IV.

Posúdenie kasačného súdu

12. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP) a je prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

13. Kasačný súd sa stotožňuje so závermi správneho súdu a považuje ich za dostatočne odôvodnené. Sťažovateľ v podstate opakuje žalobné dôvody, na ktoré správny súd primeraným spôsobom reagoval. Kasačný súd nemá dôvod ich opätovne uvádzať, pre úplnosť však reaguje na niektoré zo sťažovateľových námietok, resp. podľa § 464 ods. 1 SSP poukazuje niektoré z rozhodnutí, v ktorých už dal odpoveď na sťažovateľove výhrady.

14. Pokiaľ ide o vykonanie dôkazu - prehratie videozáznamu na pojednávaní pred správnym súdom, kasačný súd toto nepovažuje za nahrádzanie činnosti správneho orgánu a poukazuje na osobitosti súdneho prieskumu v oblasti správneho trestania. Ust. § 197 SSP cit: „Správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, môže doplniť dokazovanie vykonané orgánom verejnej správy, a to aj na návrh účastníka konania, ktorým však nie je viazaný.“ priamo predpokladá vykonanie dokazovania správnym súdom. Správny súd samostatne hodnotí závery orgánov verejnej správy, a ak zistí nedostatky, môže podľa okolností konkrétneho prípadu rozhodnúť o tom, že uloží orgánu verejnej správy ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám. Táto námietka je preto nedôvodná.

15. K námietkam o nezákonnosti zápisnic kasačný súd udáva, že takýto podklad pre rozhodovanie priamo predpokladá ust. § 16 ods. 5 zákona o inšpekcii práce, v zmysle ktorého boli predmetné vysvetlenia podané. Ako už kasačný uviedol, napr. v rozhodnutí sp. zn. 6Asan 21/2020 z 25. mája 2022, použitie takýchto dôkazov nie je vylúčené cit: „V predmetnej veci správne orgány po začatí správneho konania nevykonali žiadne dokazovanie a vychádzali len z podkladov, ktoré obstarali vo fáze

pred jeho začatím. V tejto fáze sťažovateľ nemal postavenie účastníka konania s prislúchajúcimi právami, bol len v postavení objektu kontroly. Nie je vylúčené, aby boli podkladom rozhodnutia aj dokumenty a podklady získané v rámci kontrolnej činnosti, avšak v rámci správneho konania musí správny orgán vytvoriť priestor pre obhajobu účastníka konania - obvineného zo správneho deliktu.“. Kasačný súd k súdnej veci dodáva, že sťažovateľ bol o týchto podkladoch informovaný, mohol sa k nim vyjadrovať, navrhovať ďalšie dôkazy a uplatňovať svoje procesné práva či už vo fáze prvostupňového alebo odvolacieho konania.

16. K námietke, že žalovaný, resp. správny orgán prvého stupňa nevypočul vyťažované osoby ako svedkov, a preto nebolo deliktuálne konanie riadne preukázané, kasačný súd konštatuje, že vedenie dokazovania je vecou správneho orgánu. V predmetnej veci správne orgány nevzhládli dôvod opätovného vypočutia týchto osôb formou svedeckej výpovede vzhľadom na dostatočne zistený skutkový stav, s čím sa stotožnil aj správny súd. Kasačný súd v tomto smere nevníma žiadne pochybenie, nakoľko zistené skutočnosti bez rozporov vyplývajú zo všetkých obstaraných podkladov. Naopak, tvrdenie konateľa sťažovateľa, uvedené v zápisnici o podaní informácie zo dňa 18.07.2017 o 11:55, že „p. U. sa prišiel len pozrieť, čo robia za prácu“, nie je podložené žiadnym dôkazom a sťažovateľ ani v tomto smere nenavrhol žiadne dokazovanie. Z informácií podaných p. U. a p. Q., ako aj z videozáznamu je zrejmé, že p. U. prácu pre sťažovateľa vykonával, bol na stavbe prítomný v pracovnom odevu a využíval pracovné prostriedky sťažovateľa. Túto námietku kasačný súd preto nepovažuje za dôvodnú.

17. K nenariadeniu ústneho pojednávania kasačný súd poukazuje na už ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, najmä na rozsudok vo sp. zn. 6Asan/2/2016 zo dňa 13.12.2017, v zmysle ktorého „nariadenie ústneho pojednávania správnymi orgánmi vo veciach správnych deliktov a iných správnych deliktov je len fakultatívne. V rámci tejto kategórie správnych deliktov sa zásada ústnosti neuplatňuje, a to spolu so zásadou verejnosti a bezprostrednosti. V zmysle správneho poriadku nariadenie ústneho pojednávania je ponechané na správnej úvahe správneho orgánu a jeho správna úvaha závisí od skutkových okolností v danej veci.“ Ako vyplýva z vyššie uvedeného, vzhľadom na to, že sa v obstaraných podkladoch rozhodnutia nevyskytli rozpory, ktoré by bolo vhodné odstrániť na ústnom pojednávaní, jeho nenariadenie nie je vadou konania pred správnymi orgánmi.

18. K nedostatočnému preukázaniu znakov závislej práce kasačný súd udáva, že ich preukazovanie je potrebné vyhodnocovať s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu. Z obstaraných podkladov je nepochybné tak, ako uzavreli žalovaný aj správny súd, že vzhľadom na charakter práce, ktorú p. U. vykonával, je dostatočne preukázané, že p. U. sa na pracovisku nachádzal s vedomím sťažovateľa (sťažovateľ ho poslal na „výpomoc“ p. Q.), v čase, kedy tam pracoval aj p. Q., ktorému pri práci pomáhal, a vykonával ju podľa jeho pokynov - v tomto prípade nasledujúc prácu, vykonával p. Q.. Kasačný súd dodáva, že ani sťažovateľ v kasačnej sťažnosti nekonkretizuje, ktorý zo znakov závislej práce nebol naplnený a prečo, argumentuje len nepoužiteľnosťou zápisníc o podaní informácie, k čomu sa už kasačný súd vyjadril vyššie.

19. Ohľadom výhrad sťažovateľa voči protokolu, resp. voči tam uloženým opatreniam, sa kasačný súd stotožňuje so záverom správneho súdu, že tieto nesúvisia so súdenou vecou. Ako už kasačný súd opakovane judikoval (napr. v rozsudkoch 6Asan/21/2020 a 10Asan/10/2020), v prípade preskúmania zákonnosti protokolu a preskúmania rozhodnutia o uložení sankcie ide o dve rozdielne konania a rôznymi cieľmi. Zistenie prípadných väd protokolu neznamená automaticky jeho nezákonnosť, resp. nepoužiteľnosť ako podkladu pre rozhodnutie o uložení pokuty. V tomto prípade ide o využitie protokolu ako podkladu pre uloženie sankcie v správnom trestaní. Ak žalobca nespochybňoval samotné vykonanie inšpekcie, čo neurobil, potom kvalita parciálnych záverov protokolu, napríklad časti „Opatrenia“, nemôže spôsobiť nezákonnosť iných častí protokolu, ktoré sú v posudzovanej veci podstatné - tu konkrétne zaznamenané zistenia, ktoré slúžia k preukázaniu nelegálnej práce. Navyiac, ako uviedol správny súd, súdny prieskum protokolu bol právoplatne ukončený s tým, že sa jeho nezákonnosť nepreukázala.

20. K odklonu od rozhodovacej praxe kasačného súdu kasačný súd v prvom rade poukazuje na to, že nepostačuje „odklon od rozhodovacej praxe kasačného súdu“, ako v kasačnej sťažnosti uvádza sťažovateľ, ale zákonný dôvod kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. h) SSP vyžaduje, aby sa správny súd odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu“.

21. Kasačný súd už vo svojej rozhodovacej činnosti uviedol, napr. v rozhodnutí sp. zn. 2Sžfk/45/2020 zo dňa 24. novembra 2021, bod 19, čo považuje za ustálenú rozhodovaciu činnosť cit.: „Z hľadiska nastavenia právneho systému Slovenskej republiky a modelu fungovania kasačného súdu (s pomerne širokými možnosťami predloženia veci kasačnému súdu a s pomerne veľkým počtom rozhodovaných vecí) si precedenčné účinky môžu osobovať také právne názory, ktoré sú kasačným súdom opakovane potvrdzované (vyjadrené vo viacerých rozhodnutiach kasačného súdu alebo aj v jednotlivom rozhodnutí, ak neboli spochybnené alebo bolo na nich nadviazané) alebo ich ustálenosť je iným spôsobom kasačným súdom komunikovaná (napr. publikáciou v oficiálnej zbierke kasačného súdu podľa § 8a ods. 4, § 24d písm. b) a § 24e ods. 3 písm. d) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov či inštitucionalizovaným procesom prostredníctvom rozhodovania veľkého senátu podľa § 22 v spojení s § 466 SSP).“

22. Sťažovateľ poukazuje na dve rozhodnutia, ktoré takéto účinky nemajú. Týkajú sa konkrétnych záverov kasačného, resp. odvolacieho súdu vo vzťahu ku konkrétnym výsledkom dokazovania, resp. kvalite odôvodnenia konkrétneho súdneho rozhodnutia a vychádzajú z odlišných skutkových okolností (rozvrhnutie pracovného času zamestnanca, resp. dopravný priestupok).

V.

Záver

23. Kasačný súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok správneho súdu je dostatočne odôvodnený a vychádzajúci zo správneho právneho posúdenia veci. Kasačný súd neidentifikoval žiadne procesné vady či nedostatky, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie. S ohľadom na tieto skutočnosti kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

24. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že ju žiadnemu z účastníkov nepriznal, keďže sťažovateľ nemal úspech v kasačnom konaní a u procesne úspešného žalovaného nezistil výnimočné dôvody, pre ktoré by mohol spravodlivo požadovať náhradu trov konania (§ 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 a § 168 SSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

